

175 rosyjskich czołgów

#Przemysł zbrojeniowy #Strategia i polityka #Wojska lądowe 13 lipca 2009

Według *Moscow Defence Brief*, zakłady Uralwagonzawod wyprodukowały w ubiegłym roku 175 czołgów T-90. To największa liczba od momentu powstania Rosji. Gros wozów przeznaczono jednak na eksport.

T-90 jest obecnie jedynym, produkowanym seryjnie czołgiem rosyjskim. Na bardziej za-

Zakłady, od 1 lutego występujące jako spółka akcyjna: Korporacja naukowo-produkcyjna *Uralwagonzawod im. F.E. Dzierżyńskiego* (UWZ), jest podstawowym producentem czołgów Federacji Rosyjskiej. Ubiegły rok był dla przedsiębiorstwa rekordowy, jeśli chodzi o ilość wyprodukowanych wozów bojowych.

W 2008 zrealizowano ostatnią transzę dostaw dla Algierii - 53 czołgi T-90SA. Jednocześnie zbudowano pierwszą partię T-90S dla Indii, liczącą 60 egz. Wicepremier Siergiej Iwanow poinformował 6 maja również o tym, że 62 czołgi odebrało rosyjskie ministerstwo obrony (jest to jednak liczba o 10 większa od pierwszych danych; zobacz: [Zakupy uzbrojenia w Rosji](#)).

Jeżeli informacje te są dokładne, oznacza to, że UWZ wyprodukował w ubiegłym roku 175 wozów, a więc największą liczbę od czasu upadku ZSRS (1993 był ostatnim, w których zakłady zbrojeniowe dostarczyły większe ilości czołgów podstawowych - 100 T-80 i T-90 dla własnych wojsk oraz 100 T-72S dla Iranu).

Oznacza to również, że rosyjski zakład zmontował najwięcej czołgów na świecie, nie biorąc jednak pod uwagę Chin i Korei Północnej, z których brak dokładnych i potwierdzonych danych. W Wielkiej Brytanii i Włoszech nie produkuje się nowych czołgów od kilku lat. We Francji w 2007 przerwano wytwarzanie Leclerców. W całości Europy zachodniej powstało ok. 100 czołgów, w tym ok. 90 Leopardów 2A6, produkowanych na licencji w Hiszpanii i Grecji, a także ostatnie PT-91M w Polsce, na zlecenie eksportowe (zobacz: [Kontrakt malezyjski blisko finału](#)).

W USA natomiast nie wyprodukowano w 2008 żadnych nowych pojazdów w całości lub na części (to ostatnie dotyczy transakcji eksportowych dla Egiptu). Zdecydowanie mniejszą niż w Rosji zanotowano natomiast produkcję w Izraelu (ok. 50-60 egz. Merkav), Japonii (10 Type 90), Indiach (kilkanaście rodzimych Arjunów), Pakistanie (kilkanaście-kilkadziesiąt Al-Khalidów, montowanych w dużej mierze z podzespołów chińskich) i Iranie (kilka Zulfiqarów 3).

Dla UWZ ubiegły rok był więc rekordowym. Nie tylko z tego powodu, że w ciągu ostatnich lat produkowano z reguły jedynie kilkadziesiąt wozów (najgorszy był 2005,

kiedy wojska Federacji Rosyjskiej odebrały 17 T-90, przy braku kontraktów eksportowych), ale również dlatego, że wątpliwym jest, by w następnych latach miano osiągnąć lepszy wynik.

Według zapewnień najwyższych rangą przedstawicieli Kremla, rosyjskie siły zbrojne będą odbierać po ok. 60 nowych czołgów rocznie, co w zasadzie wyznacza górny poziom popytu wewnętrznego, tym bardziej, że przyjęty ostatnio program zmniejszenia liczby czołgów do *zaledwie* 2 tys. egz., nie daje szans na zdecydowanie większe zamówienia (zobacz: [10 razy mniej rosyjskich czołgów](#)).

Trudno będzie również liczyć na spiętrzenie prac przy kontraktach eksportowych. Co prawda Rosjanie realizują kolejną umowę indyjską, w styczniu otrzymali wstępne zamówienie z Cypru na 41 czołgów (zobacz: [T-90 dla Cypru](#)), a dodatkowo UWZ liczy również na zainteresowanie swoimi produktami Libii, jednak zazębiecie się dwóch poważnych kontraktów - jak uczy doświadczenie - występuje wyjątkowo. Szczególnie w czasach kryzysu...

Zakłady, od 1 lutego występujące jako spółka akcyjna: Korporacja naukowo-produkcyjna *Uralwagonzawod im. F.E. Dzierżyńskiego* (UWZ), jest podstawowym producentem czołgów Federacji Rosyjskiej. Ubiegły rok był dla przedsiębiorstwa rekordowy, jeśli chodzi o ilość wyprodukowanych wozów bojowych.

W 2008 zrealizowano ostatnią transzę dostaw dla Algerii - 53 czołgi T-90SA. Jednocześnie zbudowano pierwszą partię T-90S dla Indii, liczącą 60 egz. Wicepremier Siergiej Iwanow poinformował 6 maja również o tym, że 62 czołgi odebrało rosyjskie ministerstwo obrony (jest to jednak liczba o 10 większa od pierwszych danych; zobacz: [Zakupy uzbrojenia w Rosji](#)).

Jeżeli informacje te są dokładne, oznacza to, że UWZ wyprodukował w ubiegłym roku 175 wozów, a więc największą liczbę od czasu upadku ZSRS (1993 był ostatnim, w których zakłady zbrojeniowe dostarczyły większe ilości czołgów podstawowych - 100 T-80 i T-90 dla własnych wojsk oraz 100 T-72S dla Iranu).

Oznacza to również, że rosyjski zakład zmontował najwięcej czołgów na świecie, nie biorąc jednak pod uwagę Chin i Korei Północnej, z których brak dokładnych i potwierdzonych danych. W Wielkiej Brytanii i Włoszech nie produkuje się nowych czołgów od kilku lat. We Francji w 2007 przerwano wytwarzanie Leclerców. W całego Europie zachodniej powstało ok. 100 czołgów, w tym ok. 90 Leopardów 2A6, produkowanych na licencji w Hiszpanii i Grecji, a także ostatnie PT-91M w Polsce, na zlecenie eksportowe (zobacz: [Kontrakt malezyjski blisko finału](#)).

W USA natomiast nie wyprodukowano w 2008 żadnych nowych pojazdów w całości lub na części (to ostatnie dotyczy transakcji eksportowych dla Egiptu). Zdecydowanie

mniejszą niż w Rosji zanotowano natomiast produkcję w Izraelu (ok. 50-60 egz. Merkav), Japonii (10 Type 90), Indiach (kilkanaście rodzimych Arjunów), Pakistanie (kilkanaście-kilkadziesiąt Al-Khalidów, montowanych w dużej mierze z podzespołów chińskich) i Iranie (kilka Zulfiqarów 3).

Dla UWZ ubiegły rok był więc rekordowym. Nie tylko z tego powodu, że w ciągu ostatnich lat produkowano z reguły jedynie kilkadziesiąt wozów (najgorszy był 2005, kiedy wojska Federacji Rosyjskiej odebrały 17 T-90, przy braku kontraktów eksportowych), ale również dlatego, że wątpliwym jest, by w następnych latach miano osiągnąć lepszy wynik.

Według zapewnień najwyższych rangą przedstawicieli Kremla, rosyjskie siły zbrojne będą odbierać po ok. 60 nowych czołgów rocznie, co w zasadzie wyznacza górny poziom popytu wewnętrznego, tym bardziej, że przyjęty ostatnio program zmniejszenia liczby czołgów do *zaledwie* 2 tys. egz., nie daje szans na zdecydowanie większe zamówienia (zobacz: [10 razy mniej rosyjskich czołgów](#)).

Trudno będzie również liczyć na spiętrzenie prac przy kontraktach eksportowych. Co prawda Rosjanie realizują kolejną umowę indyjską, w styczniu otrzymali wstępne zamówienie z Cypru na 41 czołgów (zobacz: [T-90 dla Cypru](#)), a dodatkowo UWZ liczy również na zainteresowanie swoimi produktami Libii, jednak zazębianie się dwóch poważnych kontraktów - jak uczy doświadczenie - występuje wyjątkowo. Szczególnie w czasach kryzysu...

Powiązane wiadomości

[175 rosyjskich czołgów \(2009-07-13\)](#)

[T-90 dla Cypru \(2009-01-12\)](#)

[Kontrakt malezyjski blisko finału \(2009-01-29\)](#)

[Zakupy uzbrojenia w Rosji \(2009-05-07\)](#)

[10 razy mniej rosyjskich czołgów \(2009-07-03\)](#)